

Naturvårdsenheten - Viltfunktionen
Jonas Bergman
Direkt 010-2250317
jonas.bergman@lansstyrelsen.se

Protokoll viltförvaltningsdelegationens möte 2015-11-10

Deltagare: Ylva Thörn (ordförande), Lisbeth Backström, Pierre Hedlund, Malin Pettersson Lindgren, Jonny Jones, Asinja Holma, Salka Börjesson Eynon, Viggo Nilsen, Kjell Gustafsson, Mats Larsson, Birgitta Örjas, Maria Alfredsson, Benny Jonsson.

Länsstyrelsens tjänstemän: Björn Forsberg, Jonas Bergman, Lena Berg, Jonas Nordström, Ellinor Theorin, Marie Edvall,

1. Mötets öppnande

Ordföranden Ylva Thörn öppnar mötet

2. Aktuellt från Länsstyrelsen

Ordföranden informerade om flyktingssituationen och om den samordningsstab som Länsstyrelsen Dalarna upprättat för att jobba med flyktingmottagandet. Mängden asylsökande till Sverige innebär ett ökat tryck på landets kommuner att ordna boendeplatser. Många av de som kommer till Sverige har en hög utbildningsnivå men kan inte språket. Flera frivilligorganisationer arbetar därför intensivt med svenskaundervisning och med att ordna förskoleplatser till barnen. Hittills har 6200 personer sökt asyl i Dalarna, 600 av dessa är ensamkommande barn. Läget är ansträngt men det positiva är bland annat ett ökat behov av transporter och mat inom länet.

Länsstyrelsen genomför verksamhets- och budgetplanering inför 2016. Naturturism kommer sannolikt att bli än viktigare i framtiden. Miljö- och näringsfrågor tycks få ökade anslag i Regeringens höstbudget. Samtidigt finns det en del minusposter som sammantaget ger ett tufft budgetläge för länsstyrelserna.

3. Förra mötets protokoll

Jonas Bergman redogjorde för en felskrivning i förra mötets protokoll, från den 30 september 2015. LRFs representant under mötet var Martin Moraeus inte Malin Pettersson Lindgren som det stod i protokollet, detta korrigerades.

Benny Jonsson framförde synpunkter på protokollet från den 27 maj 2015. Under punkt 13 angående Dalarnas rovdjursförvaltningsplan anges att skadorna på rennäringen inte ska överstiga 10 %. Benny Jonsson framförde även att det inte

tydligt nog framgick att samerna anser att tidpunkten för när denna skadenivå ska uppnås bör skrivas in i förvaltningsplanen för stora rovdjur.

Benny Jonsson ansåg även att det var en felaktig redovisning angående varför samerna inte deltagit i de möten om toleransnivåerna som Länsstyrelsen kallat till. En diskussion följde och Benny Jonsson uppmanades att skriftligt redogöra för sina synpunkter så att de kunde biläggas protokollet från 27 maj 2015.

Ordföranden meddelade att Länsstyrelsen kommer att undersöka om det är möjligt att tidsätta arbetet med toleransnivåer och när målen ska vara uppnådda. Länsstyrelsen kommer att redovisa detta vid mötet i maj 2016. Med dessa tillägg godkändes protokollen från 27 maj och 30 september 2015.

4. Val av justerare

Malin Pettersson Lindgren valdes att justera protokollet.

5. Godkännande av dagordning

Dagordning godkändes efter tillägg under övriga frågor, om suppleanters rätt att närvara vid möten, toleransnivån för renskötsel och riktlinjer för skyddsjakt.

6. Information om licensjakten på björn 2015

Ellinor Theorin informerade om utfallet av 2015 års licensjakt på björn. Tilldelningen var totalt 55 björnar vilka fördelades mellan fyra områden beroende på björntäthet. I två av områdena fanns en honkvot som minimerade risken för att för många reproduktiva honor skulle fällas. Totalt fälldes 55 björnar.

7. Information om vargläget i Dalarnas län

Lena Berg redogjorde för vargläget i länet genom att visa förra årets utbredning av revir samt de förändringar som skett hittills i år. Inventeringssäsongen startade den 1 oktober, frånvaron av snö har hittills inneburit att man inte kunnat spåra varg i höst. Under sommaren sker utvandring av främst ettåriga vargar och det krävs spårnsnö för att med säkerhet kunna bekräfta dessa utvandringar och/eller nya etableringar. Länsstyrelsen följer kontinuerlig upp de rapporter om observationer som kommer in via rapporteringsverktyget Skandobs, en nationell hemsida där alla som registrerat sig kan rapportera spår och iakttagelser. Personalen samlar även in vargspillning som skickas till viltskadecenter för DNA-analys. Viltskadecenter analyserar främst spillning insamlad under spårning på snö eftersom det ger bättre underlag än om man samlar in under barmarkssäsongen. Tidpunkten och genomförande av inventering regleras genom riktlinjer framtagna av Naturvårdsverket och Statens Naturopsyn i Norge.

MT

Ellinor Theorin informerade om skador på tamdjur orsakade av varg, lo och björn under de senaste 10 åren. Skadorna har minskat, framförallt från lo och björn men även för varg. Skador på hund orsakade av stora rovdjur har även de minskat och två incidenter hade rapporterats fram till november, den ena skadan orsakades av varg den andra av lodjur.

8. Information om licensjakt på varg 2016

Jonas Bergman informerade om målen för beslutad rovdjurspolitik. Stora rovdjur ska tillåtas i hela Sverige (utom Gotland) inklusive renskötselområdet. I renskötselområdet ska rovdjuren dock begränsas till de områden där de gör minst skada. Målsättningen är vidare att rovdjursarterna ska tillåtas att spridas över större yta. Vargstammen ska minska i de områden där tätheten är högst. All föryngring av varg sker idag inom Mellersta förvaltningsområdet. Dalarnas län uppnår, det av viltförvaltningsdelegationen, beslutade intervallerna om 7-8 föryngringar vilket innebär att begränsad jakt kan ske.

Marie Edvall informerade om de bedömningar som görs vid beslut om licensjakt på varg. Möjligheten till jakt styrs av flera faktorer så som regeringens beslutade rovdjurspolitik, nationell och regional förvaltningsplan, fastställda inventeringsresultat, Skandulvs beskattningsmodell, beslut om gynnsam bevarandestatus samt EU-kommissionens särskilt motiverade yttrande och Regeringens svar på detta yttrande. I Regeringens svar till kommissionen framgår bland annat att Sverige har för avsikt att följa EUs art- och habitatdirektiv. Vid beslut om jakt behöver länen även beakta domstolarnas och EUs kritik om att jaktuttaget på varg hittills inte ansetts vara av begränsad mängd. Tidigare planerat uttag har ansetts för högt. Slutligen måste hänsyn tas till områden med genetiskt värdefulla vargar, dessa är områden med första generationens avkomma (F1) samt andra generationens avkomma (F2) från Galven hanen.

Naturvårdsverket har skickat ut vägledning till Länsstyrelserna där det framgår att EU-kommissionen kan väcka åtel mot enskilda beslut och att det måste finnas tydligt motiv för jaktens syfte och genomförande. Enligt länsstyrelserna kan ett syfte vara att minska de socioekonomiska konsekvenserna genom att tätheten av varg minskas där den är som störst.

9. Information om riktlinjer för skyddsjakt

Marie Edvall informerade om att möjligheten att besluta om skyddsjakt har delegerats till länsstyrelserna med vissa undantag. Beslut ska fattas nära de som berörs och länsstyrelserna har god kunskap om regionala förhållanden. Med delegeringen följer ett omfattande dokumentations- och redovisningsansvar till

Naturvårdsverket. Vid bedömning av skyddsjakt är det bland annat risken för framtida allvarlig skada som bedöms.

Länsstyrelsen kommer att se över de regionala riktlinjerna för skyddsjakt men för tillfället pågår tre parallella processer som behöver inväntas. Naturvårdsverket uppdaterar de nationella riktlinjerna för skyddsjakt. Mellersta förvaltningsområdet arbetar med att likrikta bedömningarna mellan länen där så är möjligt, detta för att öka förutsägbarheten vid beslut om skyddsjakt oavsett vilket län man tillhör. Slutligen har Regeringen skickat ut en remiss angående överprövning av licens- och skyddsjaktbeslut, resultatet av denna är inte redovisad.

10. Information om kameraövervakning av rovdjur

Björn Forsberg informerade om att Länsstyrelsen Dalarna ansökt och fått tillstånd till att använda 75 kameror för att inventera stora rovdjur. Tillståndet innebär att ett antal villkor måste uppfyllas för att vara giltigt. Markägaren och kommunen ska informeras, kamerorna ska skyltas, bilder med personer på ska raderas direkt och bilder får bara hanteras av Länsstyrelsens personal. Villkoren är rimliga i alla delar utom ett, användningen av skyltar kan påverka inventeringsresultatet och risken för sabotage finns, därför har Länsstyrelsen överklagat den delen av beslutet. Även en privatperson har överklagat och ärendena ska avgöras av förvaltningsrätten i Falun.

11. Diskussion om arbetsordning VFD

Jonas Bergman föredrog befintlig arbetsordning samt de önskemål som framkom från ledamöterna vid utbildningen i Tällberg september 2015. Några synpunkter som framkommit var att diskussionsklimatet behöver förbättras, ledamöterna behöver reflektera över sin roll i viltförvaltningsdelegationen och det egna intresset får inte påverka mötena negativt. Viltförvaltningsdelegationen måste ta ansvar för att möten genomförs på ett konstruktivt sätt utan revirhävdande. Därefter följde en diskussion om genomförandet av tidigare möten, ledarmots rätt att väcka frågor, ledamöternas roll samt röstning mellan olika alternativ.

Ordföranden påtalade att mötena ska vara framåtsträvande och redogjorde för vikten av att Länsstyrelsen får tid till att handlägga de frågor och synpunkter som framkommer för att leverera kvalitativa underlag. Ledamöterna var eniga om att frågor som kommer upp under ett möte kan behöva beredas ordentligt, vilket kan innebära att beslut tas vid efterföljande möte.

Ordföranden framhöll att Länsstyrelsen tar till sig synpunkterna och påtalade att alla måste ha förtroende för varandra och förståelse för varandras roller. Utbildningsdagarna kan vara ett sätt att öka dialogen, förtroendet och förståelsen

för arbetet i delegationen samt myndighetens roll i frågorna. Länsstyrelsen har för avsikt att tydliggöra om det är beslut eller informationspunkt i dagordningen. Frågor som uppkommer under möten och som kräver beredning beslutas vid efterföljande möte. Avsikten är att utvärdera arbetet löpande och göra eventuella justeringar. Viltförvaltningsdelegationen instämde i detta.

12. Information om årscykel/arbetssätt VFD

Jonas Bergman informerade om att Länsstyrelsen har skickat en förfrågan till de organisationer som är representerade i viltförvaltningsdelegationen. Frågan rör möjligheten till olika verksamhetsbesök, när på året man skulle kunna genomföra dem samt var dessa möten skulle kunna äga rum. LRF, jägarorganisationen och fäbodbruket har svarat och övriga organisationer såg positivt på en sådan dag. Så snart samverkansrådet inom Mellersta förvaltningsområdet tagit fram sin mötesplanering ska Länsstyrelsen fastställa tider för möten, utbildning och verksamhetsbesök. Jonas Bergman visade ungefärlig tidsplan (bilaga 1). Alla var eniga om att en tydlig planeringskalender med hållpunkter förenklar arbetet för Länsstyrelsen och Viltförvaltningsdelegationen. Landshövdingen har möjlighet att kalla till extra möten vid behov.

13. Diskussion om rovdjursalert samt bidrag till västar

Ellinor Theorin informerade om *Rovdjursalert* vilket är en tjänst för ökad information vid rovdjurangrepp. Brukare kan anmäla sig till tjänsten och via den få information om något angrepp sker inom ett område, ex. en kommun. Ledamöterna var enade om att detta är en bra tjänst att införa.

Vidare, Länsstyrelsen kan söka medel från Naturvårdsverket för att ge bidrag till hundvästar till skydd mot rovdjurangrepp. Länsstyrelsen efterfrågade viltförvaltningsdelegationens syn på en sådan ansökan. De synpunkter som framkom var att Viltskadecenter egentligen borde stå för utprovning av västar inte hundägarna. Pengarna bör kanske gå till annat än västar och administration av dessa. Eftersom bidrag ges till stängsel borde hundägarna få bidrag till västar. Ledamöterna var eniga om att det kunde vara bra att ge bidrag till västar om det finns möjlighet detta år. Bidraget bör sedan utvärderas.

14. Beslut om förvaltningsplan/målsättning älg

Jonas Nordström föredrog arbetet med förvaltningsplanen för älg. Han framhöll att utskickat förslag var väl genomarbetat och att jägare och markägare är överens om innehållet i planen. Mål för länet är att uppnå 35-40 % tjur av vuxna, andelen kalvar bör uppgå till 0,6-0,8 kalvar per vuxet hondjur, trafikolyckor ska minska, kalvvikterna ska inte minska, det ska finnas möjlighet att föryngra

skogsmark med lämpligt trädslag. Utöver målen redovisades föreslagna riktlinjer för skydds jakt på älg, olika aktörer inom älgförvaltningen samt när på året olika beslut och händelser sker, det sistnämnda i form av ett kalendarium.

Viltförvaltningsdelegationen beslutade enhälligt att anta den föreslagna förvaltningsplanen för älg. Vidare beslutades att Länsstyrelsen ska ta fram en mer lättläst och kortfattad version baserad på förvaltningsplanen. Denna version kan lämpa sig för dem som inte är initierade i älgförvaltning men som ändå är intresserade.

15. Övriga frågor

Ledamots närvarorätt

Ordföranden informerade om att ordinarie ledamöter bereds möjlighet att delta vid mötena. Suppleanterna ersätter ordinarie ledamot om den inte deltar. Suppleanterna har möjlighet att delta i utbildningar och exkursioner/verksamhetsbesök för att på det sättet inhämta kunskap om de olika verksamheterna och träffa övriga ledamöter. Protokoll från alla möten samt dialogen mellan ordinarie och suppleanter borgar för att informationen som ges är tillräcklig.

Arbetet med toleransverktyget

Frågan behandlades under punkt 3

Riktlinjer skydds jakt

Frågan behandlades under punkt 10. Länsstyrelsen kommer att redovisa de olika arbetena vid nästa möte och hur Länsstyrelsen arbetar vidare med frågan.

Kjell Gustavsson framförde att samerna bör få ha vapen med sig när de bedriver tillsyn för att snabbt kunna avliva skadade renar. Benny Jonsson informerade om att de först måste åka hem, hämta gevär, ringa polisen och sedan åka ut och leta den skadade renen, detta upplever det som krångligt och svårt, det kan ha blivit mörkt när de återvänder.

Björn Forsberg konstaterade att Sverige har stränga vapenlagar att ta hänsyn till och Länsstyrelsen kommer att redovisa förutsättningarna för vad som gäller vid transport av vapen under nästa möte. Handläggarna arbetar med frågan och kommer att ta kontakt med samerna inom en inte alltför avlägsen tid.

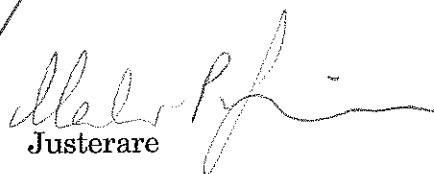
16. Nästa möte

Nästa möte beslutades till slutet av maj, Jonas Bergman återkommer med datum.

17. Mötet avslutas

Ordförande tackade för dagen och avslutade mötet

Ordförande

Justerare

Sekreterare